

The Gift

Gaea Schoeters

An extract pp 13-33

Original title Het geschenk
Publisher Querido, 2025

Translation Dutch into Croatian
Translator Svetlana Grubić Samaržija

© Gaea Schoeters/Svetlana Grubić Samaržija/Querido/Flanders Literature – this text cannot be copied nor made public by means of (digital) print, copy, internet or in any other way without prior consent from the rights holders.

p 13-33

1. dan

Slonica stoji uz rub rijeke. Vrhom surle neodlučno dodiruje vodu, koja je hladnija nego inače. Nelagodno zamahne ušima i pogleda oko sebe, kao da nekoga ili nešto traži. Tiho, duboko zabrunđa, ali nitko joj ne odgovara. Ponovno ponjuši površinu vode, sasvim ispruži surlu, umoči vrh i uvlači hladnu tekućinu. Zatim zabaci glavu, vrh surle prinese ustima i pohlepno pije. Stoji tako, sa surlom u ustima, očiju zatvorenih od užitka iza drhturavih trepavica. Tijelo joj se opušta, spušta se na bok, a stražnjom lijevom nogom nehajno se naslanja na vrh. Izlazeće sunce boji životinju u žuto-sivu; tamnija su samo mjesta na kojima joj je koža mokra. Kapljice vode koje joj se raspršuju iz kutova usana svjetlucaju na suncu. Zatim se ukoči, samo na tren, izvadi surlu iz usta i ponjuši zrak. Zapahne je nepoznat miris. U potrazi za izvorom još malo pridigne surlu; tamni, mokri vrh polako se miče zrakom. Obasjane suncem, dugačke dlake na njezinoj surli i bradi jasno se ocrtavaju na svjetlosivom nebu. Iznenada okrene glavu: tamo! Pridigne se onako prijeteća i velika, raširi uši i pogleda prema drugoj obali, odakle dolazi miris. Miris i zvuk koraka koji se približavaju.

Muškarac prekoputa je ne vidi. Pripit i pun sebe šeta šetalištem uz vodu. Zastane na zavoju rijeke. Iako još ništa nije sigurno i iako zna da se prerano veseli, preplavi ga nezaustavljiv osjećaj pobjede. Vadi iPhone iz unutarnjeg džepa fraka, otvara ga i pruža ruku da se uslika. Tada vidi da mu kravata stoji labavo, pa spremi mobitel i učvrsti čvor. Nije siguran vodi li red k Bogu, ali zato zna da je red najkraći put prema moći. Ponovno okrene mobitel prema sebi i pogleda u kameru. Ovaj put je zadovoljan onime što vidi. Još jedanput rukom prođe kroz kosu, a onda se nasmiješi – samozadovoljno, pobjedonosno – i napola zatvori oči, što mu je savjetovao medijski trener. Djeluje simpatičnije. Zatim pritisne. Iza njega na svjetlu izlazećeg sunca blista kupola Reichstaga. Ako je istina ono što mu je novinar maloprije rekao, onda je samo pitanje vremena kad će ondje napokon voditi glavnu riječ, umjesto da ga samo toleriraju. Tada će ta blještava kugla biti njegova igračka, a bijela kocka Bundeskanzleramta, sjedišta vlade koje se nazire u daljini iza njegova lijevog ramena, njegov budući ured.

Mobitel ponovno sprema u džep i hoda dalje uz vodu. U mislima se već vidi kako stoji na terasi sedmog kata, s pogledom na cijeli grad. Njegov grad. Njegov i svih Nijemaca. Dok prolazi pokraj zgrade javne radiotelevizije, već se zadovoljno smješka; morat će ga uskoro pozvati u večernju emisiju. Takav rezultat ne može se zanemariti. U međuvremenu je gotovo stigao do kolodvora. Pogled mu pada na dva beskućnika, koja spavaju ispod željezničkog mosta. Improvizirana cerada koja bi ih trebala zaštititi od hladnog vjetra koji puše ispod mosta odvojila se i lebdi im iznad glava poput očajne

ptice. Holger Fuchs zlrado šutne jednu od njihovih praznih pivskih boca koja se glasno razbije o betonski stup mosta.

„Buđenje, dečki! Njemačkom pušu novi vjetrovi, a prvo na redu je čišćenje grada. Pakirajte se.“

Uzbunjen bukom, jedan od dvojice muškaraca okrene se i pridigne, spreman da obrani sebe i svoje stvari. Fuchs ubrza korak i potrči stepenicama, taman da na vrijeme uskoči u S-Bahn koji će ga dovesti kući za manje od dvadeset minuta.

Beskućnik je uspravno sjeo u svojoj vreći za spavanje te sad traži cigarete u plastičnoj vrećici s dragocjenim predmetima, koju noću čvrsto drži na prsima. Kao i uvijek ujutro, prije nego što mu alkohol pomogne ublažiti stvarnost svakodnevce, svijet vidi nelagodno oštro. Štakori trčkaraju između stupova mosta, a dvojica svaki na svoju stranu vuku koricu kruha kao da im život o tome ovisi. Vjerojatno i ovisi. Treći se zavukao u odbačenu kutiju od hamburgera, viri mu jedino guzica s ćelavim repom; stražnjim nožicama upire se o kartonski rub kako bi mogao jače vući. Beskućnik veselo gleda taj prizor, no onda ponovno obrati pozornost na svoju potragu, no cigarete ne može pronaći. Uzrujano baci vrećicu u stranu i otvori vreću za spavanje. Štakori bježe; ne osvrće se jedino ovaj u kutiji od hamburgera – samo neometano nastavlja jesti. Muškarac nevoljko trlja oči da odagna ostatke sna i nekoliko se puta udari po ramenima kako bi otjerao hladnoću koja mu se po noći zavukla u tijelo. To mu samo napola uspijeva. Svakog jutra ukočeni ga mišići podsjećaju na to da je spavao na ulici, u zemlji u kojoj je prehladno za to. Kao što ga i tupa glavobolja te vonj mokraće i ustajalog piva koji se zadržava ispod mosta bez obzira na to koliko jako vjetar puhao, svakog jutra grubo podsjećaju na njegovo jadno stanje. Pogled mu pada na vreću s plastičnim bocama koje je skupio jučer kasno navečer, i za koje će kasnije dobiti povrat novca. Automatski računa: dvadeset pet centi, pedeset, jedan euro, dva eura... plus prazne boca piva... dva eura i šesnaest centi... Nema ni za kavu. Razočarano pogledom klizi preko vode; čak i sad, nakon svih ovih godina, rijeka mu uspije suzbiti sjetu. Zatim zastane, za rame uhvati prijatelja koji spava pokraj njega, trgne ga i grubo probudi.

„Slon. U rijeci je slon.“

Ni ne otvorivši oči, prijatelj mu odgurne ruku.

„Ne znam što si jučer pušio, ali ta nova trava očito ti ne paše. Spavaj.“

„Pogledaj onda svojim očima!“

Ali ovaj drugi već je navukao deku preko glave: nepristupačna hrpa opiranja. Beskućnik se izvlači iz vreće za spavanje i što je tiše moguće prilazi obali. Ondje čučne na asfaltu i bez daha gleda prizor koji se odigrava u vodi.

Nasred rijeke Spree kupa se mužjak slona. Polako spušta svoje teško tijelo u vodu, pada na koljena i nestaje ispod površine vode. Muškarac na tren pomisli da mu se to priviđa, da mu je alkohol pomutio razum, ali životinja se uto ponovno pojavi; velike joj uši vise na glavi poput dviju tankih, mokrih krpa od jelenje kože. Veselo se okreće u vodi. Zatim se pokraj slona niotkuda pojavi još jedna surla, poput periskopa. Iz rijeke se uzdiže drugi slon. Dva se diva pozdravljaju tihim brundanjem, a onda si isprepliću surle. Guraju se naprijed-natrag u koritu rijeke. Tuku li se? Ne, udarci glavom nisu agresivni, prije se čini da se igraju. Jedan razigrano drugome stavlja surlu na ramena te ga gnjuri, a zatim njegov protivnik ponovno izranja frkćući od užitka. Napadač mu ne da mira, pa mu se penje na leđa i objema prednjim nogama ponovno mu gura glavu pod vodu, ali protivnik ovaj put pruža otpor. Podignuvši surlu, pokušava držati glavu iznad vode, kljova usmjerenih prema nebu, no onda ipak mora priznati da je ovaj drugi jači, ili barem teži te mirno pusti da ga se potopi i otpliva malo dalje. No tada se smjesta okrene i kreće u protunapad. To sporo hrvanje u vodi traje minutama, dok jedan od dvaju slonova iznenada iz vode ne izvuče hrđavi bicikl. Pobjedonosno zamahne njime tamo-amo iznad svoje glave, a onda ga u širokom luku odbaci od sebe, na obalu. Glasno trubeći maše glavom. Bicikl pada na šetalište, a biciklist koji nailazi mora naglo skrenuti. Psujući stane i osvrće se ne bi li

shvatio odakle dolazi bicikl, no kad mu postane jasno što se događa u rijeci, baci u stranu svoj bicikl, uzme mobitel i počne snimati. Gore, na mostu, za to vrijeme tutnji S-Bahn, prevozeći prve putnike na posao. Grad se budi.

*

Savezni kancelar Hans Christian Winkler o tomu svemu ne zna ništa. U njegovoj kući na Wannseeu jutro je počelo mirno kao i inače. Alarm je zazvonio, on je ustao, odmah, ne pritisnuvši gumb za odgodu, obrijao se, otuširao i obukao te sad u košulji ulazi u kuhinju, gdje njegova supruga baš stavlja kavu na stol. Pokraj njegova tanjura nalaze se jutarnje novine; voli ih čitati na papiru umjesto da na pametnom telefonu samo pogleda naslove. Winkler vjeruje u temeljitost. U temeljitost i rutinu. Ako sve što od toga odstupa brzo uspiješ vratiti u normalan kolosijek, onda će svijet ostati na pravom putu, kao i život. Dok si toči kavu, uzima prve novine. Zadovoljan je kad se vidi na naslovnoj stranici, kako se smireno i odlučno obraća parlamentu. Bundestag je velikom većinom usvojio njegov Zakon o bjelokosti, kojim se znatno pooštravaju uvjeti za uvoz egzotičnih lovačkih trofeja. Mjera koja nikome ne smeta, ali koju on može iskoristiti kao adut za pregovaranje u sprečavanju Zelenih da ne zagorčavaju seljacima život novim porezima na dušik. Ti meni, ja tebi. Tako funkcionira dobro upravljanje. Brzo pregledava članak. Doduše, fotografija je manja nego što je očekivao da će biti, ali u tekstu je sve dobro ispalo. Zaštita ugroženih životinjskih vrsta, to je uvijek pun pogodak. Otpije gutljaj kave i otvori novine. A onda zastane. Cijela duplerica posvećena je analizi privremene ankete, koju ne mora ni pročitati, jer već i na grafikonu vidi da njegova stranka ne stoji nimalo dobro.

Deset kilometara sjeveroistočno, Holger Fuchs na tabletu je otvorio iste novine i gleda isti grafikon. Izraz na njegovu licu ne odaje ništa manje od neskrivenog trijumfa. Dok čita dalje, poseže za mobitelom, koji se puni na radnoj plohi. Sad ga više ništa ne sprečava da objavi onaj *selfie*. Brzo tipka u status: *Prvo ćemo preuzeti parlament, a onda i vladu*. Takoreći ni ne gledajući klikne na „dodaj fotografiju“ te u slikama traži onu od jutros. No prije nego što je objavi, još je malo poveća, kako bi se uvjerio da izgleda borbeno, ali ne previše pohlepno. Sve je u imidžu, svaka pogreška može biti kobna. A onda to ugleda: na obali rijeke Spree, ispod pješačkog mosta koji povezuje istok i zapad, stoji slon. Nije riječ o umjetničkom djelu, o statui, nego o stvarnom afričkom slonu u prijetećoj pozi. Prokleti AI. Bijesno odgurne tablet i nazove svoju voditeljicu društvenih mreža.

„Mobitel mi je hakiran. Deepfake. Kako je to moguće?“

Za to vrijeme na Wannseeu, Frida Böhm-Winkler pokušava utješiti svojega supruga, koji pokunjeno zuri u novine te si palcem i kažiprstom desne ruke masira obrve, što često radi kad se brine – tik koji mu je nakon svih tih godina u politici priskrbio tipične čupave obrve.

„To je samo anketa. Neka ti to bude motivacija, dodatan razlog da udružite snage i preokrenete trendove. Možda će to koristiti koaliciji.“

Winkler ljutito pogleda svoju ženu. „Ti to ozbiljno?“

Frida se ne obazire na njegov oštar ton, nego ga pogleda s nepokolebljivom smirenošću kojom je njihov brak proteklih trideset godina vodila kroz svako burno razdoblje. „Sad će svi shvatiti da je situacija ozbiljna i da je vrijeme političkih igrice prošlo.“

Winkler smrknuto odmahuje glavom. „Bojim se da će igrice tek sad pravo početi.“

U tom trenutku zazvoni mu mobitel. Baci pogled na zaslon i uzdahne. „Eto vidiš.“

Noseći šalicu prema radnoj plohi, javlja se na mobitel. „Otto, dobro jutro... Iako... dan nije mogao početi mnogo gore. Molim? Slon? U Spreebogenparku? Je li ovo neka šala? Pokušavaš li me možda razveseliti? Ne samo jedan? Molim? Ne čujem te, linija... Ne, da, dobro, dolazim.“ Prekida vezu, okreće se i uzima sako sa stolice na koju ga je uredno objesio.

Frida ga veselo gleda. „Kakav je to bio šifrirani jezik?“

Winkler nesigurno maše glavom. „Nemam pojma. Navodno su slonovi viđeni uz rijeku Spree. Vjerojatno su pobjegli iz zoološkog. Nisam sve shvatio, Otto je još bio u podzemnoj i veza je stalno prekidala. Kako god, to nije moj problem. To se tiče gradskih vlasti. Ne znam zašto stari Haas to ne može sam riješiti. Ako se budem morao baviti i odbjeglih slonovima... Je li Klaus već stigao?“

Njegova supruga kroz prozor pogleda dolje na ulicu, gdje službeni auto već čeka, te kimne. Winkler je na brzinu poljubi u obraz i krene, no ona ga zaustavi. „Čekaj malo. Idem i ja s vama. Slonovi u Berlinu – to ne želim propustiti.“

*

Kad Winkler stigne u centar grada, počne shvaćati da odbjegli slonovi zapravo jesu problem koji nadilazi ovlasti gradonačelnika. Kad je odlazio od kuće, na radiju su rekli da je riječ o četiri životinje, sve u blizini rijeke Spree. Možda su htjele doći do vode, iako Winkleru nije bilo jasno kako se to moglo dogoditi, a da ih nitko nije vidio; Berlin nikad ne spava. Deset minuta kasnije novinar je razgovarao s na brzinu pronađenom biologinjom, koja je utvrdila da se radi o afričkim slonovima. Na što mu je Frida – koja je sjedila pokraj njega na stražnjem sjedalu – iznenađeno rekla da oni nisu mogli doći iz zoološkog vrta, jer ondje drže samo manju, azijsku vrstu. „Što ti, naravno, ne možeš znati, jer nikad nisi imao vremena ići s djecom u zoološki.“

Rekao je Ottu da to provjeri, a on je potvrdio da je Tierpark u Friedrichsfeldeu jedino mjesto u Berlinu gdje se još drže afrički slonovi. Što je cijeli slučaj učinilo još nejasnijim, jer je to značilo da su životinje neprimjetno prešle put ne od pet, nego od četrdeset kilometara. Prije nego što je Winkler uspio pitati, Otto je dodao da su se ondje, doduše, vršili radovi na nastambi za slonove – „Znaš, nove norme za dobrobit životinja, veća životna površina, rekonstruiranje prirodnog staništa“ – čime bi se mogao objasniti bijeg, no svi su slonovi preventivno bili premješteni u druge zoološke vrtove u kojima, nakon prebrojavanja, ne fali ni jedan. Ukratko: misterij je odakle su slonovi došli. Što je dovoljan razlog za pretpostavku o mogućem terorističkom činu i za sazivanje kriznog stožera. Winkler je odmah pristao. Iako mu je priča o terorizmu zvučala nevjerojatno, suradnja s vojskom bila je vjerojatno prikladan način da se bez prevelike štete uhvate te grdosije. Osim toga, krizni protokol će malo zaokupiti medije i odvratiti pozornost od one nesretne ankete; kad se tako pogleda, zapravo mu je cijela ova situacija sa slonovima dobro došla. Ništa nije tako dobro kao mala, medijski zanimljiva kriza koja će mu popraviti imidž; ako ovo odlučno riješi, sigurno će vratiti nekoliko postotaka na desnici pa će odmah malo stabilnije sjediti na tronu svoje vlade.

U međuvremenu crni Mercedes klizi parkom; još nekoliko minuta i stigli su. Winkler zamišljeno gleda kroz prozor; na Stupu pobjede zlatna statua Viktorije sjaji na jutarnjem suncu. Bila Goldelse anđeo mira ili božica rata, Winkler je svakog jutra pozdravlja – za njega ona predstavlja početak njegova radnog dana. U tom trenutku automobil se dvaput okrene oko svoje osi. Winkler se instinktivno skutri. Mercedes stane uz škripanje kočnica.

Tek kad se uvjeri da je na sigurnom, Winkler se oprezno uspravi. „Pobogu, Klaus! Čemu to?“

Ali prije nego što njegov vozač uspije odgovoriti, odgovor već protutnji pokraj njega. Kolona slonova prelazi kružni tok. U dugačkom nizu izlaze iz parka, jedan veličanstveniji od drugog. Najveći primjeri sigurno su visoki četiri metra, lako dosežu do prozora portika. Između njih hodaju mlađe životinje. Winkler bez daha gleda kako povorka prolazi pokraj automobila. Kombi koji nije na vrijeme stao, biva gotovo pregažen; jedan od slonova ramenom ga gura u stranu, kao kartonsku kutiju koju je na cestu nanio vjetar. Prvi put u karijeri, Winkler je sretan što se vozi u blindiranom službenom autu i što mu je vozač prošao posebnu obuku. Čim je vidio slonove, okrenuo je automobil povukavši ručnu, pa su se zaustavili na sigurnoj udaljenosti od tih životinja. Iza njih gužva je sve veća: vozači se naginju kroz prozor kako bi uslikali slonove. Ali oni nestaju jednako brzo kao što su se pojavili; veliki slon koji je poput kakva prometnika stajao uz rub ceste, priključuje se repu kolone i također prelazi traku. Prije

nego što uđe u park na drugoj strani, još se jednom okrene raširenih ušiju, podigne surlu i kratko zatrubi. Winkler ima osjećaj da ga ta životinja gleda, kao da želi reći: „Još nas se nisi riješio.“

„Ovo je suludo.“

Tek sad kad je čuo njezin glas, Winkler se sjeti da njegova supruga sjedi pokraj njega. Preplašeno se okrene prema njoj. „Jesi li dobro?“

Ona kimne bez riječi, zureći prema mjestu gdje je krdo otišlo.

Winkler se pribere i obrati vozaču. „Idemo u sjedište vlade. Odmah. A onda ćeš odvesti gospođu kući, dok ne saznamo što se to događa.“

*

Kad Winkler uđe u svoj ured, Otto Berg, predstojnik Ureda saveznog kancelara, već ga čeka.

„Bio sam toliko slobodan da sam već formirao krizni centar na četvrtom katu. Do sada su već svi trebali doći, sastanak počinje u pola osam. Na putu do dolje prenijet ću ti sve što zasad znamo. Konferencija za medije dogovorena je za dvanaest sati, dolje u sali. Do tada, služba za odnose s javnošću neće odgovarati ni na kakva pitanja. Nadam se da ćemo do podneva znati više.“ Berg kima smireno i pragmatično kao i uvijek; baš zato ga je Winkler postavio na to mjesto. Ništa ga ne može izbaciti iz takta: ni terorističke prijetnje, ni epidemije, ni krize u vladi, a kamoli šačica slonova. Rijetko kad ima velike zamisli, ali to je prednost – predstojnik Ureda koji se želi igrati kancelara zadnje je što želi. Tim bolje Berg može pretvoriti Winklerove ideje u konkretne planove, a majstor je u prodavanju tih planova medijima i koalicijskim partnerima koji ih inače nevoljko prihvaćaju. Što ne znači da Winkler već ima ideju kako će ovome pristupiti. Zato prvo mora dobiti uvid u situaciju. Glasno vikanje prije negoli znaš što se događa nikad ne vodi dobrim rješenjima; to radije prepušta opoziciji. Ne, prvo će pričekati brifing.

Baci pogled na sat. Još pet minuta. Otpije gutljaj kave i pogleda van. Iz navike je sjeo na prozorsku klupčicu, gdje uvijek započinje dan. Kratko se usredotoči, nekoliko puta duboko udahne gledajući u park i onda krene u radni dan. Gledanje u zelenilo smiruje um. Ali od onoga što je sad ugledao zastane mu dah. Trag uništenja presijeca Tiergarten popola. Slonovi su u prolazu otkinuli grane, obrstili grmlje i izvalili drveće; kao da je parkom prošla kolona divovskih termita. Ako su te životinje u ovako kratkom vremenu nanijele takvu štetu, morat će hitno intervenirati. Prije nego što ova zgoda napravi jednako veliku rupu u proračunu.

Berg, koji je u međuvremenu stao pokraj njega, kimne. „Nije lijepo, zar ne? S tim da još nisi vidio drugu stranu.“

Winkler ga zabrinuto slijedi na balkon. Tri slona vidno uživaju tuširajući se u fontanama ispred zgrade. Malo dalje, na travnatoj površini uz Reichstag, malo krdo gricka živicu. Je li to ona skupina koju je vidio kod Stupa pobjede? Ili neka druga?

„Koliko ih je, pobogu?“

Berg slegne ramenima. „Koliko zasad znamo, trideset osam. Ali sve je više prijava. Činimo sve što je u našoj moći da dobijemo pregled nad situacijom.“ Kima prema policijskom helikopteru koji glasno preljeće. Istovremeno Winklera suptilno usmjerava prema vratima – u međuvremenu je dvije minute do pola osam.

Dok se spuštaju stepenicama, Berg sažima što zna. „Osamnaest ih je u Spreebogenparku, uz vodu. Otuda su i došle prve prijave, a čini se i da se sve više životinja ondje okuplja. Ne znamo je li to povezano s blizinom vladinih zgrada. Ako se slonovima upravlja na daljinu, moglo bi biti – u tom slučaju morat ćeš što prije otići odavde. Ali skeniranjem tijela iz zraka nije se otkrilo ništa strano, a stručnjaci kažu da je sasvim normalno da se ujutro kreću prema vodi. Navodno te životinje piju sto litara vode dnevno. Ostatak vremena jedu. Pozvali smo veterinara da jednu jedinku omami i pregleda,

ali to zahtijeva vrijeme i planiranje; mislim da bi bilo bolje da se to ne napravi pred očima medija i publike. To je uvijek osjetljivo.“

U međuvremenu su stigli na šesti kat. Winkler pogleda van prema rijeci Spree, gdje se zaista nalazi red tamnosivih guzica. A s druge strane jednako dugačak red kamera i hrpa znatiželjnika. Kima. „Bilo bi dobro da se to obavi na malo diskretnijoj lokaciji. Znamo li u međuvremenu odakle dolaze?“

Berg odmahuje glavom. „Prijave dolaze iz cijelog Berlina, iako se čini da je ponajprije pogođen... ovaj... centar.“

Peti kat. Još pola minute.

„Žrtve?“

„Zasad ih nema.“

„Potrudimo se prije svega da tako i ostane.“ Tim riječima Winkler otvara vrata kriznog centra.

*

U sljedećih pola sata malo se toga razjašnjava. Uz sve veću zabrinutost, kancelar Winkler sluša izvještaj kriznog stožera. Načelnik policije podnosi pregled stanja; na zaslonu za projiciranje pojavljuje se digitalna karta Berlina.

„Zasad je šteta ograničena. Prijavljeno je osam prometnih nesreća, sve bez izravnog kontakta sa životinjom; uglavnom sudari s oštećenjem karoserije jer je vozač odvratio pozornost. Dvoje biciklista uletjelo je u rijeku Spree, ali vatrogasci su ih spasili. Iz sigurnosnih razloga, na obali smo postavili policajce kako bi gužvu držali pod kontrolom. Crvene točke označavaju prijavljene lokacije. Koliko znamo, u ovom trenutku ukupno je pedeset četiri životinje. Ali brzo se kreću, pa ne možemo isključiti ni dvostruko prebrojavanje.“

„Pedeset četiri?!“ Winkler zaprepašteno pogleda Berga, ali prije nego što ovaj uspije odgovoriti, na zaslonu se uz kratko pištanje pojavi nova točkica.

„Pedeset pet. Broj stalno raste“, dodaje šef Sigurnosne službe. „A mogući tamni broj nam je nepoznat. Dok ne saznamo odakle dolaze, moramo se osloniti na prijave građana.“

Winkler se mršti. „Pa ne padaju valjda s neba?“

Načelnik Klemm nelagodno se smješka. „Najvjerojatnije ne, ali... Kao da se pojavljuju sami od sebe.“

„Sami od sebe?!“

„Znam, zvuči suludo. Ali na snimkama kamera ne vide se kamioni. Samo se... odjednom stvore.“ Mijenja sliku. Pojavljuje se snimka s nadzorne kamere. „Kao ovdje. Kamera 34B12, na željezničkom mostu kod Friedrichstrassea. U 5.55 sve je normalno. A onda, iznenada...“

Na obali stoji slon. Iako Winkler zna da je nemoguće, vidi to svojim očima. Slon kao da se zaista pojavio niotkuda. „Manipulacija snimkom?“

Klemm odmahuje glavom. „Malo vjerojatno. Informatička služba provjerava, ali...“

Winkler ne čuje ostatak; pozornost mu odvlači nešto u kutu slike. Suptilno gurne Berga, koji sjedi pokraj njega. „Nije li to Fuchs? Istraži što je ondje radio u cik zore; ako on ima kakve veze s ovim, onda smo na konju.“

Berg šturo kimne. Ništa mu u pogledu ne odaje što misli, iako je i Winkleru jasno da je to što je rekao suludo. Fuchs je možda u stanju ugroziti demokraciju imaginarnim slikama, ali vrlo je malo vjerojatno da iz šešira može izvući prave slonove.

U međuvremenu je riječ uzeo general-bojnik Moser; njegova prisutnost umiruje Winklera. Tijekom koronakrize Moser je obavio odličan posao, dokazujući da angažiranje vojske u suzbijanju unutarnjih katastrofa može biti apsolutni dobitak. Osim toga, jako dobro razumije koliko je vojno

uplitanje u civilna pitanja osjetljivo, a čak i kad vodi operaciju, diskretno se drži u pozadini. A kao što se Winkler i nadao, i za ovu neočekivanu situaciju ima spreman krizni plan.

„Ograničiti, okupiti, omamiti, odvesti. U ta četiri koraka problem sa slonovima možemo riješiti za četrdeset osam sati. Najjednostavnije bi bilo blokirati ulice oklopnim vozilima, ali mnogi građani zbog toga bi se osjećali nelagodno. Stoga predlažem da kontejnerima zatvorimo blokove ulica i tako stvorimo koridor kojim ćemo slonove uputiti prema izlaznoj ruti. S nekoliko veterinarara razmatramo najbolji plan djelovanja. Daleko najsigurnije bilo bi ispućati strelice za uspavljivanje iz helikoptera, ali to bi moglo dovesti do panike u krdu. Vjerojatno bi bilo bolje angažirati snajperiste, koji gađaju s velike udaljenosti. Nakon toga postavlja se pitanje transporta – kamionima ili preko vode. Čak je i nosivost velikog teretnog aviona nedovoljna.“

Winkler zadovoljno kima. Ovo može upotrijebiti kad se malo poslije pojavi pred novinarima.

„Lijepa priča, ali kamo ih misliš odvesti?“ Pitanje je postavila ministrica unutarnjih poslova. Ona uvijek komplicira. Kao da je ovo trenutak za nadmetanje unutar koalicije.

Moser ostaje smiren. „Za to prvo moramo znati odakle dolaze. Nažalost, to nije u mojoj nadležnosti.“ Suptilno se osmijehne Klemmu, koji ga ljutito pogleda i odmah prebaci lopticu ministrici.

„Mi smo odgovorni samo za javnu sigurnost. Dubinska provjera zadatak je Sigurnosne službe.“

Sad se nakostriješio i šef Sigurnosne službe. „Ovdje je prioritet procjena prijetnje. Moramo što prije isključiti mogućnost terorizma ili špijunaže. I zato moramo što brže eliminirati i ekstrahirati jednu od meta, kako bismo proveli autopsiju.“

„Ubiti slona pred očima medija i javnosti?“ Winkler odmahuje glavom. Ne dolazi u obzir. Oštro pištanje prekida raspravu; na karti se pojavljuje nova točkica, istočnije od ostalih.

„Malchow?! Propada ti teorija o terorizmu. Tamo nema ništa, to je usred pampe.“

Šef Sigurnosne službe ne obazire se na pobjedonosan ton načelnika policije. „Možda nam je to prilika. Ako se malo požurite, možemo ograditi to područje prije nego...“

„Zaboravi. Novinari su već ondje.“ Berg brzim klikom na mobitel dijeli svoj zaslon, na kojemu je prikazan izravan prijenos.

Jedna mlada novinarka stoji ispred supermarketa koji izgleda kao da je na njega pala bomba. Posvuda je razbijeno staklo, a prozori i vrata izbijeni su iz okvira. Iza nje ljudi ulaze i izlaze s punim rukama namirnica.

„Prije petnaest minuta dva mlada slona ušla su u ovaj supermarket i obušila se na voće i povrće. Nastala je panika; prolaznici koriste priliku da u ovom kaosu nešto ukradu. Dolazak redarstvenih službi još se čeka...“

Klemm psuje.

Šef Sigurnosne službe ne može odoljeti da ne zada još jedan udarac. „Javna sigurnost je u vašoj domeni, zar ne?“

„Gospodo, molim vas. Ovo ne vodi nikamo.“ Berg ih umiruje podižući ruke. „Napravimo stanku pet minuta.“

Klemm zgrabi mobitel sa stola i odlazi na balkon za pušenje. Baš kad Winkler krene prema Moseru da ga pita za konkretan plan raščišćavanja, Berg ga potapše po ramenu.

„Poziv za tebe. Gore.“

„Moram li baš sad?“

„Bojim se da moraš. Predsjednik Bocvane. Kaže da je hitno. Pretpostavljam da je riječ o Zakonu o bjelokosti.“

Dok se s Bergom penje stepenicama – nikad ne idu dizalom; Winkler zato da ostane u formi, Berg zato što ima klaustrofobiju – Winkler ispituje Berga o sitnim slovima Zakona o bjelokosti; on je osmislio samo šire crte, a detalje je razradio njegov kabinet.

„Ne radi se o potpunoj zabrani uvoza bjelokosti, samo o pooštavanju uvjeta uvoza. U medijima smo to drukčije prikazali, ali uz prave papire sve se može raditi kao i prije; za lov na afričke slonove već je bila potrebna dozvola, dakle zapravo se ništa ne mijenja. Pretpostavljam da predsjednik Tebogo preventivno želi izraziti svoje nezadovoljstvo kako bi se osigurao da trgovinu ne obustavimo u potpunosti, kao što su to učinili Britanci. Po tom ga pitanju možeš umiriti, zakon je u tom pogledu učinio što je bilo potrebno, potpuna zabrana nije ni za nas poželjna. Za to u biračkoj bazi imamo previše lovaca iz razonode.“

Winkler kima i uzdiše. Zadnje što mu u ovom trenutku treba je rasprava s ljutitim afričkim čelnikom države. Iz iskustva zna da takvi razgovori zahtijevaju vremena, jer ovaj drugi mora imati osjećaj da ga se sluša; svaki pokušaj da se takvo što riješi u pauzi za kavu osuđen je na propast. Uz blagu nevoljkost sjeda za svoj stol. Berg uključuje videovezu, ali diskretno se miče iz kadra. Tebogo se odmah pojavljuje na zaslonu. Suprotno Winklerovim očekivanjima, lice mu nije namrgođeno. Naprotiv, predsjednik Bocvane veselo mu se smješka.

„Gospodine Winkler! Kakvo zadovoljstvo. Neću vam oduzeti previše vašeg dragocjenog vremena. Samo bih vam htio zahvaliti na novom Zakonu o bjelokosti. Prekrasno što se toliko brinete za faunu zemlje koja je deset tisuća kilometara udaljena od vaše. Jasno, naravno: slonovi su posebne životinje koje se moraju maksimalno zaštititi.“

Winkler preko zaslona pogleda Berga. Ironija ili je ozbiljan? Berg mu pokaže da pričekava. Ali onda Tebogo otklanja svaku sumnju.

„Ljudi su, naravno, manje važni. To što stanovnici Bocvane svaki dan moraju živjeti s tim slonovima nije vaš problem. Zaštitom Bocvanaca ne dobivaju se glasovi. Barem ne u vašem slučaju. S druge strane, ja svojim biračima moram objasniti da je polovica moje države, njihove države, prirodni rezervat u kojem slonovi imaju prednost nad seljacima. Ali to radim sa zadovoljstvom. Zapad je tražio da se posvetimo zaštiti ugroženih životinjskih vrsta i to smo i napravili. Predobro. Toliko dobro da imamo previše slonova. Sto trideset tisuća! Zahvaljujući našem planu očuvanja, populacija slonova svake godine raste šest posto. To je neodrživo. U potrazi za hranom i vodom, krda proširuju svoj teritorij. Koridori im prolaze blizu sela, pa slonovi zgaze djecu na putu do škole. Najveće žrtve su siroti seljaci. U mjesec dana jedna takva životinja proždre cijelu žetvu. Hranu za godinu dana. Zar ti ljudi ne smiju zaštititi svoju sjetvu?“

Winkler ga želi prekinuti, ali Berg mu pokazuje da još malo pričekava, pa ovaj samo suosjećajno kimne.

No Tebogo se tek sad pravo uživio. „Moj narod gladuje, pogotovo sad kad suša zbog klimatskih promjena traje mnogo dulje nego inače. U Namibiji vlada daje ustrijeliti određenu kvotu slonova, nilskih konja i zebri kako bi nahranila ljude. Mi to ne radimo: mi se držimo dogovora sa Zapadom. Ja dopuštam da mi ljudi gladuju kako bi krda slonova mogla rasti; krivolov se strogo kažnjava, kao i prodaja i konzumacija mesa divljih životinja. Stanovnici moje zemlje ne jedu zaštićene životinje. No ta je ravnoteža osjetljiva i više ne funkcionira ako te zaštićene životinje brste njihova polja. Prošle godine dali smo Angoli devet tisuća slonova, ali to nije dovoljno. Ako ne ograničimo preveliku populaciju, doći će do sukoba. Slonovi će ubijati ljude, a ljudi slonove. Nasumice. Od toga nitko nema koristi. Lov nam pomaže da reguliramo stvari. I vi to tako radite, zar ne? U Njemačkoj godišnje ubijete dva milijuna jelena. Tih nekoliko stotina dozvola za lov na slonove ne ugrožavaju tu vrstu, što vi znate jednako dobro kao i ja. Takva zabrana uvoza je emocionalna i diplomatska mjera, stvarni učinak je minimalan. Ali za moju državu posljedice su drastične. Ako trofejni lovci ne budu dolazili, izgubit ćemo dva milijuna eura godišnje. Koji nisu namijenjeni samo za zaštitu slonova, nego i za školarine i kompenzaciju seljacima. To će dovesti do bijede. Krivolova. Ako želimo održati naš program očuvanja, moramo izdavati više dozvola za lov. Privući više lovaca. Zbog lošeg ugleda trofejnog lova ni ne dosegne tih četiristo ulova koliko nam dopušta Zakon o međunarodnoj trgovini divljim vrstama.“

„Nisam time iznenađen. Fotografije lovaca na velike životinje koji poziraju pokraj ulova su odvratne.“ Winkler je to rekao ni ne promislivši.

Tebogo se cinično nasmije. „Ja nisam odgovoran za to što se lovci sa Zapada ne znaju ponašati, ali to je istina: njihov se mentalitet sporo mijenja. Nažalost, afrički lovci ne mogu si priuštiti skupe dozvole, pa su nam potrebni zapadnjački lovci. I zbog prihoda i zbog lovnog gospodarenja. Ako im onemogućite da kući ponesu svoj trofej, sigurno neće dolaziti.“

Berg kimne. Sad. No prije nego što Winkler dobije priliku da zakuca, Tebogo ga preduhitri. „Vi Europljani želite nama govoriti kako da živimo. Možda biste vi za promjenu trebali pokušati živjeti s megafaunom. Zato sam odlučio darovati Njemačkoj dvadeset tisuća slonova. Ako je sve prošlo u redu, moj dar u međuvremenu je već stigao u Berlin.“

Winkler razjapi usta. „Molim? Zar ste vi te slonove... Ali kako... Zakon o bjelokosti usvojen je tek jučer!“

Tebogo se nasmije od uha do uha. „*Magic, my dear friend.* Ali da budem vrlo jasan: neka vam ne padne na pamet da ih zatvorite. Svaki slon koji bude iole ograničen udvostručit će se. Moraju se slobodno kretati i dobiti sav prostor koji im je potreban. Stanovništvo će se morati prilagoditi. Sve za slonove. Naposljetku, to su zaštićene životinje, čija je dobrobit apsolutni prioritet. Uživajte!“

Još se jednom nasmiješi, a onda se zaslon zacrni.
